

ԵՐՈՒՍԱՂԵՄԻ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍՆԵՐՈՒՆ ՎԵՐԱԴԱՐՁԸ Ս. ԷԶՄԻԱՍԻՆԵՆ

Երուսաղեմի Ս. Հակոբյանց միաբանության երեց անդամներն պատրիարքական տեղապահ տեր Եղիշե վարդապետ Տերտեռյան, տեր Սուրեն վարդապետ Քեմհաճյան և տեր Նորայր վարդապետ Պողարյան, եպիսկոպոսական աստիճան ընդունելու համար մեկնած էին Ս. Էջմիածին, ընկերակցությամբ Էջմիածնի պատվիրակներ՝ տեր Վահան արքեպիսկոպոս Կոստանյանի և պրոֆ. Աշոտ Արրահամյանի: Ավելի քան երկու ու կես ամիսներու բացակայության մը վերջ, անոնք վերադարձան Ս. Աթոռ, երեքշաբթի: 21 օգոստոս 1951-ի առավոտն ժամը 10-ին:

Միաբանությունն ու ժողովուրդը, Պաղեստինի ծանոթ դեպքերն ասդին առաջին անգամ ըլլալով, շքեղ ու աննախընթաց ընդունելությամբ մը դիմավորեցին եպիսկոպոսական աստիճանով պատկաժ տեղապահ ամենապատիվ Եղիշե արքեպիսկոպոս Տերտեռյանը և տեր տեր Սուրեն և Նորայր եպիսկոպոսները:

Մինչև Կալանդիո օդակայանը, որ տասը կիլոմետր հեռու կգտնվի քաղաքն, դիմավորություն մը գացած էին տեր Ռուբեն արքեպիսկոպոս Մանսուրյան և Ս. Աթոռ ավագ թարգման տեր Հայրիկ վարդապետ Ասլանյան, ինչպես նաև դանազան կաղմակերպությանց և միությանց ներկայացուցիչներ, աղագայիններ և ժողովրդային հոծ բազմություն մը:

Ժամը 9.15-ին օդանավը հասավ Կալանդիա և ներկաները անձկագին կուգին վայրկյան առաջ տեսնել սրբազանները: Ի վերջո երեցան անոնք և ողջագործեցան իրենց հոգևոր եղբայրներուն հետ և ուղղվեցան դեպի ժողովուրդը: Տեղապահ տեր Եղիշե արքեպիսկոպոս ողջունեց ձեռքով բոլոր

ներկաները, որոնք առաջնորդվեցան դեպի սուրբ քաղաք: Հակառակ իր հառաջացյալ տարիքին, ոչ մեկ տկարություն ցույց կուտար տեր Սուրեն եպիսկոպոս, իսկ Նորայր եպիսկոպոս լավ վիճակը զարմանք պատճառեց, որովհետև շատ չէր կրնար դիմանալ ճամբորդությանց: Հայաստանի օդն ու ջուրը և Ս. Էջմիածնա օրհնությունը կարծեք ամեն տեսակետով ազդած էին անոնց վրա:

Եվ ահա ավելի քան քսան ինքնաշարժերու շարքը ուղղվեցավ դեպի քաղաք: Դամասկոսի դուռը հասնելով կաղմեցավ թափորը: Առջևն կըպնէին բարապանները իրենց պաշտոնական (սըրմա) հագուստներով և իրենց ասաներով դրդացնելով գետինը, քաղաքապետական ոստիկաններ հակողություն կկատարեին՝ և ճամբա կբանային հետզհետև ստվարացող բազմության, հին քաղաքին անշուք փողոցները շատ նեղ կուգային շրջախտմբին հետևող թափորականներուն: Վանական իշխանության կողմն նախապես տրված հրահանգին համաձայն, ոչ մեկ ուրախության արտահայտություն, ճիշ, ծափահարություն, թագավորին սպանության հետևանքով:

Տակավ առ տակավ թափորը մոտեցավ հայոց վանքին: Դավիթի բերդին առջև սգալիկ հրապարակն հազիվ անցած, դիմավորության եկան օտար պատրիարքությանց և հարանվանությանց ներկայացուցիչները, ինչպես նաև պաշտոնական անձնավորություններ, որոնք միաբանության հետ ընդառաջ եկած էին:

Ապա թափորը շարունակեց իր ընթացքը դեպի Մայր Տաճար:

ԱՌԱՋՆՈՐԴ ՎԱՋԳԵՆ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍՈՒ ՎԵՐԱԴԱՐՁԸ

Օգոստոս 10-ին, ուրբաթ օր, Բուքրեշ վերադարձած է Էջմիածինն Ռումանահայ թեմի առաջնորդ Վազգեն եպիսկոպոս Պալճյան: Նորին սրբազնությունը դիմավորելու համար Բրնեսաուայի օդակայանը գացած են՝ դավանանքի նախարարության կողմն տնօրեն Ի. Ռուսուբաշ, խորհրդականներ, հայ քահանաներ, թեմական խորհուրդի և Բուքրեշի թաղականության անդամներ և այլն և այլն:

Օդակայանն սրբազանը առաջնորդված է եկեղեցի, ուր եղած է պատճաճ ընդունելություն մը, ի ներկայությամբ Ռումանական Օրթոդոքս եկեղեցվո պետ ժուստինյան պատ-

րիարքի կողմն՝ պատրիարքական տեղապահ դոկտ. Անտիմ եպիսկոպոսի, պատրիարքական խորհրդականին դոկտ Պրեդայի, Ռում Օրթոդոքս եկեղեցվո ներկայացուցիչ հայր Պավելի, հայ քահանայից դասուն, թեմական խորհուրդի ամբողջ կաղմին, Բուքրեշի թաղականության և ուրիշ բազմաթիվ հայերու:

Բարի գալուստի խոսքեր ըրած են նախ քահանայից դասուն կողմն տեր Հովհաննես քահանա Դարիպյան, թեմական խորհուրդի կողմն՝ փաստաբան պարոն Տիգրան Մինաս, դոկտ. Ն. Զրուճյան, ապա Ռումանիո պատրիարքին կողմն՝ Անտիմ եպիսկոպոս

և Ռուս Օրթոդոքս եկեղեցիին կողմի՝ հայր Պավել:

Բոլորին պատասխանած է Վաղվեն սրբադան: Ռուսներին լեզվով ան շնորհակալություն հայտնած է նախ կառավարության և հետո պատրիարքին, որու ներկայացուցիչին խնդրած է Ամենայն Հայոց Վեհապետ Հայ-

րապետին ուղղունները հաղորդել Ռուսներին պատրիարքին: Ապա հայերեն լեզվով շարունակելով իր խոսքերը, հաղորդած է նորին Ս. Օծովյան օրհնությունները:

Հայ մշակույթի սրահին մեջ ալ տեղի ունեցած է ընդունելություն մը սրբազանին վերադարձին առթիվ:

ՀԱՅԵՐԸ ԾԱՅՐԱԳՈՒՅՆ ԱՐԵՎԵԼՔԻ ՄԵՋ

Կալիվաթայի մեջ լույս տեսնող «Նոր Աղդարար» պարբերաթերթին մեջ Միրզայան Ա. քահանա Հնդկաստանի, Պիրմաստանի և Ճավայի հայոց 1950 թվականի ընդհանուր վիճակագրությունը հրատարակած է, զոր կուտանք ստորև իր շահեկանությունը համար:

Կալիվաթա ունի 200 տուն հայ 915 բնակչությամբ, 506-ը այր և 409-ը կին, 3 եկեղեցի, 2 քահանա և 2 դպրոց:

Սուրբայա ունի 145 տուն հայ 630 բնակչությամբ, 383-ը այր և 247-ը կին, 2 եկեղեցի, 1 քահանա և 1 դպրոց:

Ասանսոլ՝ 39 տուն 102 բնակչությամբ, 54-ը այր և 48-ը կին, առանց եկեղեցիի, առանց քահանայի և առանց դպրոցի:

Բոմբեյ՝ 25 տուն, 53 բնակիչ, 31-ը այր և

22-ը կին, 1 եկեղեցի, 1 քահանա, առանց դպրոցի:

Մադրաս՝ 8 տուն, 32 բնակիչ, 15-ը այր և 17-ը կին, նույնպես:

Դակիա՝ 43 տուն, 75 բնակիչ, 53-ը այր և 22-ը կին, նույնպես:

Ռանգուն՝ 54 տուն, 138 բնակիչ, 72-ը այր և 66-ը կին, 2 եկեղեցի, առանց քահանայի և դպրոցի:

Սինդապուր՝ 6 տուն, 22 բնակիչ, 12-ը այր և 10-ը կին, 1 եկեղեցի, առանց քահանայի և դպրոցի:

Համագումար՝ 520 տուն, 1.967 բնակիչ, 1126-ը այր և 841-ը կին, 11 եկեղեցի, 6 քահանա և 3 դպրոց:

ՎՐԱՑԵՐԵՆ ԵՎ ՀԱՅԵՐԵՆ ԶԵՌԱԳՐԵՐ ՍԻՆԱՅԻ ԱՆԱՊԱՏՈՒՄ

Gérard Garitte անունով մի Բելգիացի երիտասարդ արևելագետ, որը մասնակցել է Սինայի անապատի էքսպեդիցիային, Louvain-ի համալսարանի պաշտոնադրի մեջ («Le Muséon», revue d'études orientales), հատոր XIII, 1950 թ., էջ 119—121), հետևյալ ուշագրավ տեղեկություն է տեղափոխել Սինայի վանքում պահվող ձեռագրերի մասին:

Սինայի վանքն ունի 3.300 ձեռագրեր, որոնցից 2.289-ը՝ հունարեն է, 520-ը՝ արաբերեն՝ 276-ը՝ ասորերեն, 41-ը՝ սլավոներեն, 6-ը՝ եթովպերեն, 98-ը՝ վրացերեն (որոնցից 8-ը անհետացել են) և № 87-ը, մեկ ձեռագիր՝ հայերեն:

Այս տեղեկությունը վրացագետ և հայագետ մեր գիտնականների ուշադրությանն ենք ներկայացնում:

